

11.12.2015

Terrafame Group Oy:n ja Terrafame Oy:n sektoriluokitus

Valtion vuonna 2015 tekemä pääomasijoitus

Päätökset

Terrafame Group Oy luokitellaan perustamisestaan lähtien sektoriin S.1311 valtionhallinto. Terrafame Oy luokitellaan perustamisestaan lähtien sektoriin S.11 yritykset¹.

Valtion vuonna 2015 tekemä 209 miljoonan euron pääomasijoitus kirjataan alijäämävaikutteisena menona sitä mukaa kun Terrafame Group pääomittaa Terrafamea.

Taustaa

Suomen valtio perusti Terrafame Group Oy:n ja Terrafame Oy:n vuonna 2015 Talvivaaran kaivoksen omistusjärjestelyitä varten. Valtio omistaa kokonaan erityistehtäväyhtiö Terrafame Group Oy:n, joka taas omistaa kokonaan Terrafame Oy:n. Terrafame Oy osti elokuussa 2015 Talvivaara Sotkamo Oy:n liiketoiminnan. Terrafame Groupin vastuulla on hallita valtion omistusta ja käyttää omistajavaltaa Terrafamessa. Terrafame Groupin tehtävänä on hankkia Terrafameen yksityistä täydentävää rahoitusta sekä tukea kaivosyhtiön toiminnan vakauttamista ja kehittämistä. Terrafame Groupin tehtäviin kuuluu myös auttaa kaivosvesien puhdistukseen liittyvien uusien teknologisten ratkaisujen kehittämisessä².

Päätösten perustelut

Terrafame Group Oy

Julkisten yksiköiden luokittelua ohjaavat kansantalouden tilinpidon ESA 2010 -käsikirja³ ja ESA:aa täydentävä julkisyhteisöjen alijäämä- ja velkamanuaali⁴. ESA käsittelee kohdassa 20.35 julkisten pääkonttoreiden luokittelua, ja kohdan 20.36 mukaan samaa ohjeistusta sovelletaan myös julkisiin hallintayhtiöihin. Ohjeistuksen mukaan pääkonttori luokitellaan samaan sektoriin sen hallitsemien yritysten kanssa, kun taas julkinen hallintayhtiö luokitellaan julkisyhteisöt-sektoriin. Terrafame Groupin tapauksessa onkin oleellista arvioida, onko sen luonne lähempänä pääkonttoria vai hallintayhtiötä.

Alijäämä- ja velkamanuaali käsittelee pääkonttoreiden ja hallintayhtiöiden välistä rajanvetoa luvussa I.6 Specific public entities. Pääkonttori esimerkiksi osallistuu tytäryhtiöidensä päivittäiseen hallintaan ja tarjoaa niille palveluita, kun taas hallintayhtiö kyllä käyttää vaikutusvaltaansa tytäryhtiöihin, mutta sillä ei ole aktiivista roolia päivittäisessä johtamisessa (luku I.6.1, kappaleet 3 ja 4). Suhteessa omistajaansa eli valtioon Terrafame Groupin voidaan arvioida toimivan selkeästi hallintayhtiönä, vaikka yhtiö onkin aktiivisempi toimija suhteessa Terrafameen kuin pelkkä osakkeiden omistaja.

¹ Tarkemmin: S.13119 muut valtionhallinnon yksiköt, S.11101 julkiset yritykset pl. asuntoyhteisöt

² <http://www.terrafame.fi/terrafame-oy.html#TerrafameGroupOy>, 9.12.2015

³ European System of Accounts ESA 2010

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-02-13-269>

⁴ Manual on Government Deficit and Debt, Implementation of ESA 2010 (2014 edition)

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-14-010>

11.12.2015

Lisäksi alijäämä- ja velkamanuaalin luvun I.6.2 kappale 18 toteaa: ”*Government may set up a public holding company, under its control, which by evidence acts as a government agent (a simple “relay”).*” Terrafame Groupin voidaan arvioida toimivan valtio-omistajan puolesta Terrafamen ohjaamisessa. Tähän viittaa mm. se, että Terrafame Groupin koko kolmehenkinen hallitus koostuu ministeriöiden virkamiehistä⁵.

Terrafame Oy

Kaivostoimintaa harjoittava Terrafame Oy luokitellaan sen toiminnan luonteen mukaisesti lähtökohtaisesti julkiseksi yritykseksi yrityssektoriin (S.11). Luokitusta arvioidaan tarpeen tullen uudelleen, kun toteumatietoja toiminnan markkinaehtoisuuden arviointia varten tulee saataville riittävästi.

Valtion tekemä pääomasijoitus

Valtio teki vuonna 2015 Terrafame Groupiin 209 miljoonan suuruisen oman pääoman ehtoisen sijoituksen. Terrafame Group pääomittaa edelleen Terrafamea. Pääomasijoitusten käsittelyä kansantalouden tilinpidossa ohjeistaa alijäämä- ja velkamanuaalin luku III.2 Capital injections into public corporations. Ohjeistuksen mukaan julkisyhteisön julkiseen yritykseen tekemä pääomainjektio kirjataan menona muun muassa silloin, kun mukana sijoittamassa ei ole yksityisiä tahoja ja kun markkinatuotto sijoitukselle on epätodennäköinen.

Tämän perusteella valtion pääomasijoitus on päätetty kirjata alijäämävaikutteiseksi menoksi sitä mukaa kun Terrafame Group (julkisyhteisö) pääomittaa Terrafamea (julkinen yritys). Mahdollisia tulevia uusia pääomasijoituksia arvioidaan tapauskohtaisesti.

Lisätietoja:

rahoitus.tilinpito@stat.fi

---

⁵ <http://www.terrafame.fi/terrafame-oy/terrafame-oy-terrafame-group-oy/hallitus-ja-johto.html>, 9.12.2015